

Projektová dokumentace **Implementace překladače jazyka IFJ21** Tým 047, Varianta I

Členové týmu:

Tomáš Bártů	(xbartu11)	25%
Šimon Vacek	(xjanec30)	25%
Vít Janeček	(xjanec30)	25%
Tony Pham	(xphamt00)	25%

Obsah

1	Řešení projektu	2
	1.1 Lexikální analýza	2
	1.2 Syntaktická analýza	2
	1.3 Sémantická analýza	3
	1.4 Generování cílového kódu	3
2	Práce v týmu	4
	2.1 Způsob práce v týmu	4
	2.2 Verzovací systém	
	2.3 Komunikace	4
	2.4 Rozdělení práce mezi členy týmu	4
3	Problémy při vývoji	5
4	Diagram automatu	6
5	Pravidla LL gramatiky	7
6	Gramatika pro výrazy	9
7	Precedenční tabulka	10
8	Použité nástroje, programy a literatura	11
Q	I.I. tahulka	19

1 Řešení projektu

1.1 Lexikální analýza

Při implementaci překladače jsme začali prvně s tvorbou lexikální analýzy. Hlavní funkce je get_token , která je implementována jako konečný automat a žádá 2 parametry: strukturu token (po průchodu funkcí uloží do struktury ID [typy tokenů: řetězec, klíčové slovo, číslo, EOL, EOF ...] a VALUE [value se dále rozděluje na: string, integer, keyword, double]) a vstupní soubor. Funkce čte soubor znak po znaku a rozhoduje do jakého stavu má jít pomocí využití switche a casu pro každý stav, kde je potřeba.

1.2 Syntaktická analýza

Syntaktickou analýzu jsme implementovali rekurzivně a nachází se v parser.c (top-down) a expression.c (bottom-up) Vstupem jsou jednotlivé tokeny z lexikální analýzy. Syntaktická analyzátor využívá LL-Gramatiku (LL-Tabulku a LL-Pravidla) k tomu, aby zjistil, zda jde vstup programu syntakticky správně.

Symtable.c je implementovaná pomocí binárního stromu, zásobníku a jednosměrně vázaných seznamů. Základem je sktruktura **SLList_Frame**, která tvoří počátek vázaného seznamu. Tato struktura dále obsahuje další 2 vázané seznamy: **topLocalElement** a **globalElement**.

GlobalElement ukazuje na globální rámce (funkce) a tento rámec je struktura obsahující: node a previousElement.

TopLocalElement ukazuje na lokální rámce (tělo funkce, cyklus, while) a tento rámec je struktura obsahující: node a previouElement.

Node je ukazatel na kořen binárního stromu, kde jeho jednotlivé noty jsou struktury, které obsahují další vázané seznamy s informacemi o rámcích.

Pro zjednodušení jsme se rozhodli neimplementovat vícenásobné přiřazení hodnot do proměnných. Rovněž neimplementujeme funkce s více návratovými hodnotami.

Kvůli nejasnostem v zadaní jsme nil nebrali jako datový typ a pouze jako hodnotu. Deklarované proměnné je implicitně nastavena hodnota nil a nedá se použít, dokud není inicializována.

1.3 Sémantická analýza

Sématická analýza stejně jako syntaktická analýza je implementována v **parser.c** a **expression.c**. Při implementaci bylo nutné rozdělit jeden z neterminálu na 2 funkce které dělají různé sémantické kontroly, ale syntaxi kontrolují stejně.

1.4 Generování cílového kódu

Generování kódu pro vestavěné funkce (reads, readi, readn, write, tointeger, substr, ord, chr) je v buildIn.c. Dále jsme vytvořili pomocné funkce pro generování kódu, který se často opakuje a nachází se ve $generate\_code.c$.

Samotné generování ifjcode21 je umístěné v *parser.c* a *expression.c*. Zde se generuje hlavička souboru, funkce programu, logika if a while atd. . Za zmínku stojí řešení stínění, které jsme vyřešili tak, že připisujeme proměnné ze spodku zásobníku rámců do rámce nad ním až na top.

2 Práce v týmu

2.1 Způsob práce v týmu

Na projektu jsme začali pracovat v půlce října. Ze začátku jsme si rozdělili základní úkoly a po dokončení jsme se vždy domluvili co má daný jedinec dělat dál.

2.2 Verzovací systém

Pro správu našich souborů jsme zvolili verzovací systém Git. Ten nám umožnil zpracovávat více souborů zároveň.

2.3 Komunikace

Jako komunikační prostředky jsme zvolili discord a massanger, kde jsme konzultovali aktuální témata k projektu. Později jsme se začali scházet ve školních prostorech, aby jsme mohli aktivněji řešit aktuální problémy.

2.4 Rozdělení práce mezi členy týmu

Tomáš Bártů:

Návrh automatu, Korekce, Syntaktická analýza zdola nahoru, Sématická analýza, Abstraktí datové struktury, Debug, Generování kódu

Šimon Vacek:

Testy, LL gramatika, Syntaktická analýza shora dolu, Sématická analýza, Debug, Generování kódu

Vít Janeček:

Lex. analýza, Abstraktí datové struktury včetně tabulky symbolů, Debug, Generování kódu

Tony Pham:

Lex. analýza, Dokumentace, Oprava leaků, Debug, Generování kódu

3 Problémy při vývoji

Během implementace scanneru jsme v syntaktické analýze museli řešit hned několik problému např.: přeskočení čtení znaku u některých stavů (pomohla nám funkce **ungetc**), chybný návrh automatu (museli jsme často přidávat / opravovat stavy).

Během syntaktické analýzy shora dolů se také projevila naše chabé dovednosti plánování. Pravidla LL gramatiky byly upraveny téměř jedenáctkrát a to i 3 dny před odevzdáním.

Podcenili jsme časovou náročnost projektu, sice jsme začali poněkud brzy a ze začátku šlo vše bez problému, ale při implementaci Syntaktické analýzy se vývoj projektu velmi zpomalil.

DHEX a-f,A-F,0-9 STR4 EXP STR2 STR3 a-f,A-F,0-9 — a-f,A-F,0-9 → STR6 - 11. - 1' -TAB STR4 6-0 STRS НЕХ STR7 STR 0-5 180 FSTR E>=0x20\{",U ZERO INTO £0 CLN ASSIGN START 5 GTE [1] EOF NEQ SUB EOL Diagram automatu SPACE VIO EOF LCMT2 DOT / Σ\{ΕΟΓ} СМА DIVZ BCMT4 SPACE BCMT TOGG BCMT3 18R RBR ADD MUL LEN 4

EXP2

a-f,A-F,0-9

EXP3

5 Pravidla LL gramatiky

```
1. <start> -> require "ifj21"rogram>
2. cprogram> -> <fnc_dec> cprogram>
5. cprogram> -> \epsilon
6. <fnc_dec> -> global <id_fnc> : function(<params_dec>) <return_type>
7. <id_fnc> -> identifikátor_funkce
8. <params_dec> -> \epsilon
9. <params_dec> -> <data_type> <params_dec2>
10. <params_dec2> -> ε
11. <params_dec2> -> ,<data_type><params_dec2>
12.<return_type> -> : <data_type>
13.<return type> -> \epsilon
14. <data_type> -> integer
15. <data type> -> number
16. <data_type> -> string
17. <fnc call> -> <id fnc> (<value>)
18. <value> -> ε
19. <value> -> <value_last> <value2>
20. <value2> -> ,<value_last> <value2>
21. <value2> -> ε
22. <value last> -> <id var>
23. <value_last> -> integer_value
24. <value last> -> number value
25. <value_last> -> string_value
26. <id_var> -> identifikátor_proměnné
27. <fnc_def> -> <fnc_head> <fnc_def2> end
28. <fnc_head> -> function <id_fnc>(<params_def>)
29. <fnc_def2> -> <fnc_body> <return_void>
30. <fnc_def2> -> : <data_type><fnc_body><return>
31. <params_def> -> \epsilon
32. <params_def> -> <var_def> <params_def2>
33. <params def2> -> \epsilon
34. <params_def2> -> ,<var_def> <params_def2>
35. <var_def> -> <id_var> : <data_type>
```

```
36. <return> -> return <expr>
37.<return_void> -> return
38. < return_void> -> \epsilon
39.<fnc_body> -> <if><fnc_body2>
40. <fnc_body> -> <loop><fnc_body2>
41.<fnc_body> -> <statement><fnc_body2>
42. <fnc_body2> -> \epsilon
43. <fnc_body2> -> <fnc_body>
44. <statement> -> <var_dec>
45. <statement> -> <id var> = <var assign>
46. <statement> -> <fnc_call>
47. <var_dec> -> local <var_def> <var_dec_init>
48. <var_dec_init> -> = <var_dec_init2>
49. <var dec init> -> \epsilon
50. <var_dec_init2> -> <expr>
51. <var_dec_init2> -> <fnc_call>
52. <var_assign> -> <expr>
53. <var assign> -> <fnc call>
54. <if> -> if <expr> then <statements> else <statements> end
55. <loop> -> while <expr> do <statements> end
56. <statements> -> ε
57. <statements> -> <statement> <statements>
```

POZN.: Slova a znaky psaná černě jsou neterminály.

POZN.2: Znak mezery v pravidlech je irelevantní a nic neznačí, slouží pouze k přehlednění

6 Gramatika pro výrazy

- 1. EXP $\rightarrow$ i
- 2. $EXP \rightarrow EXP + EXP$
- 3. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP}$ EXP
- 4. $EXP \rightarrow EXP * EXP$
- 5. $EXP \rightarrow EXP / EXP$
- 6. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} // \text{EXP}$
- 7. EXP $\rightarrow$ EXP .. EXP
- 8. $EXP \rightarrow (EXP)$
- 9. $EXP \rightarrow EXP < EXP$
- 10. EXP $\rightarrow$ EXP > EXP
- 11. $EXP \rightarrow EXP \le EXP$
- 12. $EXP \rightarrow EXP >= EXP$
- 13. EXP $\rightarrow$ EXP $\sim$ = EXP
- 14. $EXP \rightarrow EXP == EXP$
- 15. EXP $\rightarrow$ #EXP

7 Precedenční tabulka

	ı							1/-	4	<u></u> :	t a l							
								٧S	tup	1110	ιΟK	en						
		+	-	*	1	<i>II</i>	<	>	<=	>=	~=	"=="	(	)	1	#		\$
	+	^	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	-	>	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
٦	*	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
lk	1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
br	//	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
3SC	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
Z	>	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
olu	<=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
ch	>=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
na vrcholu zasobniku	~=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
na	"=="	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
lal	(	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	<	<	Е
Terminal	)	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	E	<	>
eri	1	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	Ε	>	н	<	>	>
	#	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	E	>	>
		<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	E	<	<	<	>
	\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	Ε	<	<	<	E

8 Použité nástroje, programy a literatura

- Alexandr Meduna a Roman Lukáš, Formální jazyky a překladače, prezentace k přednáškám
- Bohuslav Křena, Ivana Burgetová, Algoritmy, prezentace k přednáškám
- Zbyněk Křivka, Demonstrační cvičení IFJ, Implementace překladače IFJ21
- Clion, https://www.jetbrains.com/clion/
- GitHub, https://github.com/paetricc/IFJ-Project
- Vim, https://www.vim.org
- QFSM, http://qfsm.sourceforge.net

31	require global		id_fce	function return end	return	end	J	) in	integer number		string	id_var	-	: int_value	ue num_value	str_value	nil	local	#	J! #	else	while	\$
<start></start>	+																						
<pre><pre>cprogram></pre></pre>		2.	ю.	4.																			5.
<fnc_dec></fnc_dec>		9																					
<pre><pare><pre>cparams_dec></pre></pare></pre>								7.	œ.	89	89												
<pre><params_dec2></params_dec2></pre>								တ်					10.										
<re>turn_type></re>		12.	12.	12.									-	11.									13.
<data_type></data_type>									13.	4.	15.												
<fnc_call></fnc_call>			.91																				
<value></value>								17.				18.		18.	18.	18.	18.						
<value2></value2>							. 4	20.					19.										
<value_last></value_last>												21.		22.	23.	24.	25.						
<fnc_def></fnc_def>				26.																			
<fnc_head></fnc_head>				27.																			
<fnc_def2></fnc_def2>			28.		78.	28.						28.	Ä	29.				28.		28.		28.	
<pre><params_def></params_def></pre>							.,	30				31.											
<pre><params_def2></params_def2></pre>							(J)	35.					33.										
<var_def></var_def>												34.											
<re><return></return></re>					32.																		
<re>creturn_void></re>					36.	37.																	
<fnc_body></fnc_body>			40.		41.	41.						40.						40.		38.		39.	
<statement></statement>			44									43.						42.					
<var_dec></var_dec>																		45.					
<var_dec_init></var_dec_init>			47.		47.	47.						47.						47. 4	46.	47.	47.	47.	
<var_assign></var_assign>			49.				48.					48.		48.	48.	48.	48.		4	48.			
<if></if>																				20.			
<loop></loop>																						51.	
<statements></statements>			53.			52.						53.						53.			52.		